

Styrdokument för krisberedskap 2023–2026

Dokumenttyp	Dokumentnamn Styrdokument för krisberedskap 2023– 2026	Fastställt/upprättad Kommunfullmäktige 2020-02-24 § 10.	Beslutsinstans Kommunfullmäktige	Giltighetstid 2023-2026
Dokumentansvarig Kommunchef	Version 1.1	Senast reviderad Kommunfullmäktige 2023-04-24 § 33	Dokumentinformation Dnr Ks 2020/4, 016	Detta dokument gäller för Politik och förvaltning

Innehåll

Förkortningar.....	1
Funktion och syfte.....	2
Civilt försvar	2
Övergripande mål och inriktning	3
Styrning av arbetet med krisberedskap	4
Kommunens krisberedskapsorganisation.....	4
Övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys.....	5
Mål för risk- och sårbarhetsanalyserna (RSA).....	5
Arbetsprocess och metod för risk och sårbarhetsanalys.....	5
Geografiskt områdesansvar	7
Samverkan inom kommunens geografiska område	7
Inriktnings- och samordningsfunktion (ISF).....	7
Samlad lägesbild	8
Viktigt meddelande till allmänheten (VMA)	8
Planering.....	9
Samverkan med närliggande kommuner.....	9
Prioriterade områden	9
Åtgärder för att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet.....	10
Höjd beredskap.....	10
Rapportering.....	11
Mål för kommunens arbete med rapportering.....	11
Redovisning av den statliga ersättningen	11
Bilaga 1 – Planer/åtgärder	13

Förkortningar

ISF: Inriktnings- och samordningsfunktion.

LEH: Lag (2006:554) om kommuner och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

MSB: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

RSA: Risk- och sårbarhetsanalys

ROSA-modellen: En sårbarhetsorienterad metod som bygger på att en riskhanteringsgrupp i kommunen utför det mesta av arbetet. Fokus ligger på kvalitativa bedömningar med utgångspunkt i den kunskap som finns i riskhanteringsgruppen.

Rakel: Ett digitalt radiokommunikationssystem som används av aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar. Med Rakel kan medarbetare med samhällsviktiga uppdrag kommunicera säkert och effektivt i vardag, kris och höjd beredskap.

VMA: Viktigt meddelande till allmänheten

Funktion och syfte

Arjeplogs kommun har ett ansvar att uppfylla krav enligt Lag (2006:554) om kommuner och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH, 2006:544). Syftet med styrdokumentet är att beskriva hur kommunen avser fullfölja de åtaganden som beskrivs i Överenskommelse om kommunernas krisberedskap (SKL 18/03101 MSB 2018–09779). Styrdokumentet för krisberedskap ska ge en strategisk inriktning för kommunens arbete med krisberedskap. Det syftar även till att, där det behövs, utveckla den kommunala styrningen av arbetet med krisberedskap så att det i större utsträckning involverar kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund. Styrdokumentet är framtaget i enlighet med Överenskommelsen om kommunernas krisberedskap 2019-2022, vilket i sin tur utgår från följande lagar och förordningar:

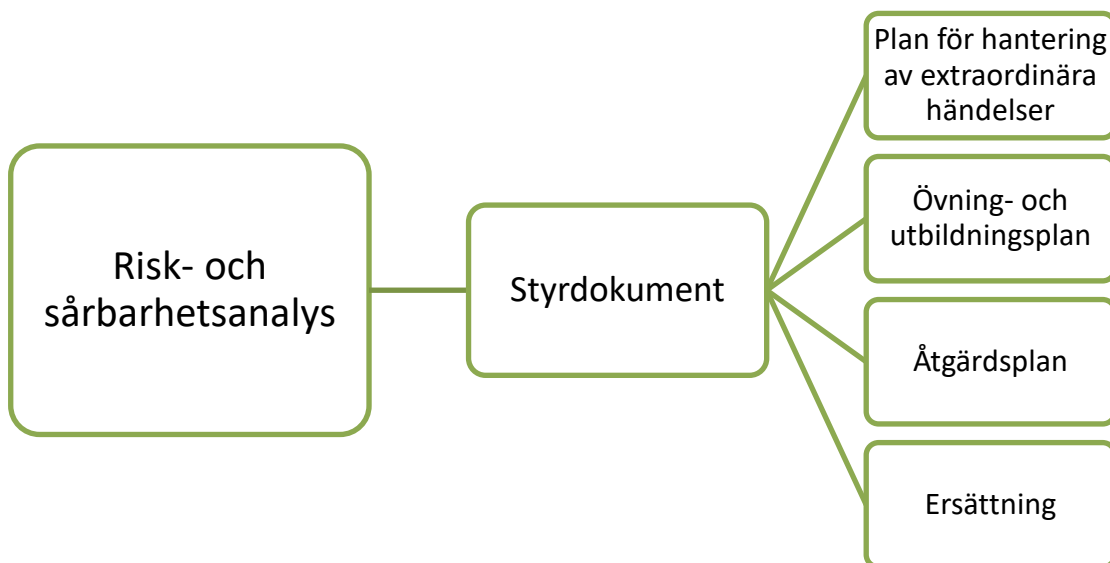
- Lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinär händelse i fredstid och höjd beredskap
- Förordning (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinär händelse i fredstid och höjd beredskap
- Kommunallagen (2017:725), kap 5, 1§

Civilt försvar

Kommunernas arbete med civilt försvar grundar sig i LEH (2006:544). Enligt lagen ska kommuner arbeta för att minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fredstid. På så sätt uppnås en grundläggande förmåga till civilt försvar. Kommunens arbete med civilt försvar kan därför sammanfalla med arbetet med krisberedskap under mandatperioden. De delar av kommunens arbete som är direkt riktade mot arbete med civilt försvar redovisas inte i detta styrdokument.

Styrdokument för krisberedskap 2019-2022 hanterar de åtgärdsbehov som framkommit i arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen. Dessa översätts till de åtgärder som ska genomföras under mandatperioden (se figur 1). Åtgärderna är tänkta att stärka kommunens förmåga att hantera extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Dokumentet har en paraplyfunktion för de dokument som beskriver krisberedskapsarbetet i kommunen.

Övergripande mål och inriktning

Figur 1: Koppling mellan risk- och sårbarhetsanalys (RSA) och styrdokument för krisberedskap

Kommunens övergripande mål är att på ett effektivt och rationellt sätt minska verkningar och skador vid sådana händelser som klassas som extraordinära genom en god planläggning samt årliga utbildningar och övningar.

Inriktningsbeskrivning:

- Kommunen ska analysera vilka extraordinära händelser som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys (RSA).
- Samtliga kommunens samhällsviktiga verksamheter ska vara delaktiga i framtagande av risk- och sårbarhetsanalyser samt planera för åtgärder för att minska konsekvenser vid en inträffad extraordinära händelser.

Styrning av arbetet med krisberedskap

Kommunens krisberedskapsorganisation

Beredskapssamordnare

- Ansvarar för samordning av kommunens krisberedskap och är direkt underställd kommunchefen.
- Tar fram förslag till planer, åtgärder och övningar som ska behandlas i kommunens säkerhetsgrupp.
- Ansvarar för revidering av kommunens risk- och sårbarhetsanalys och åtgärdsplaner.

Kommunens säkerhetsgrupp

- Består av kommunchef, räddningschef, beredskapssamordnare och kvalificerad handläggare och utredare.
- Kommunens säkerhetsgrupp ansvarar för arbetet med krisberedskap.
- Godkänner och lämnar förslag till kommunchef eller kommunstyrelsen för beslut.

Kommunchef

- Huvudansvarig tjänsteperson för kommunens krisberedskap.
- Beslutar om sekretessbelagda planer, risk- och sårbarhetsanalyser, handlingsplan för extraordinära händelser och utbildnings- och övningsplan.

Kommunfullmäktige

- Högsta politiska nivån i kommunen.
- Beslutar om styrdokument samt övergripande planer som inte är sekretessbelagda.

Övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys

Enligt 2 kap. 1§ LEH ska kommunen analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys. Enligt *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap* (SKL 18/03101 MSB 2018–09779) ska kommunen:

- Bedriva ett arbete med risk- och sårbarhetsanalys som avser det geografiska områdesansvaret, kommunens organisation samt berörda kommunala bolag och kommunalförbund.
- Använda underlaget från risk- och sårbarhetsanalysen i planering och genomförande av åtgärder för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet samt stärka förmågan att hantera extraordinära händelser.
- Efter en inträffad kris utvärdera kommunens hantering, både med avseende på kommunens verksamhetsansvar och det geografiska områdesansvaret. Underlaget ska användas i arbetet med risk- och sårbarhetsanalys.

Mål för risk- och sårbarhetsanalyserna (RSA)

Risk- och sårbarhetsanalyserna ska:

- Ge underlag för planering och genomförande av åtgärder för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet (här avses även kommunala bolag).
- Ge beslutsstöd till beslutsfattare och verksamhetsansvariga.
- Bidra till att ge en bild av de risker och sårbarheter som finns i samhället i stort som kan påverka kommunens verksamhet och samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område.

Arbetsprocess och metod för risk och sårbarhetsanalys

Risk- och sårbarhetsanalysen arbetas fram genom ett internt arbete och presenteras enligt riktlinjer från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Arjeplogs kommun har valt att arbeta utifrån ROSA-modellen, en sårbarhetsorienterad metod, den är sedan tidigare etablerad i kommunen. Metoden bygger på att en riskhanteringsgrupp (Arjeplogs säkerhetsgrupp) utför det mesta av arbetet. Fokus ligger på kvalitativa bedömningar med utgångspunkt i den kunskap som finns i säkerhetsgruppen. Metoden har utvecklats av Växjö kommun tillsammans med Länsstyrelsen i Kronoberg och före detta Krisberedskapsmyndigheten. Arbetet med kommunens risk- och sårbarhetsanalys kommer fortsätta utifrån denna metod under kommande mandatperiod.

Arbetsprocessen med kommunens risk- och sårbarhetsanalys ska inledas i kommunens säkerhetsgrupp, beredskapssamordnaren ansvarar för att arbetsprocessen genomförs med berörda funktioner inom den kommunala verksamheten. Baserat på identifierade risk och sårbarheter i Arjeplogs kommun. Här genomförs identifiering och utveckling av tidigare identifierad samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område. Utifrån detta görs en kartläggning av kritiska beroenden och sårbarheter, arbete inleds sedan med riskbedömning, förmågebedömning och avslutningsvis en sammanställning av åtgärder enligt bilden nedan.

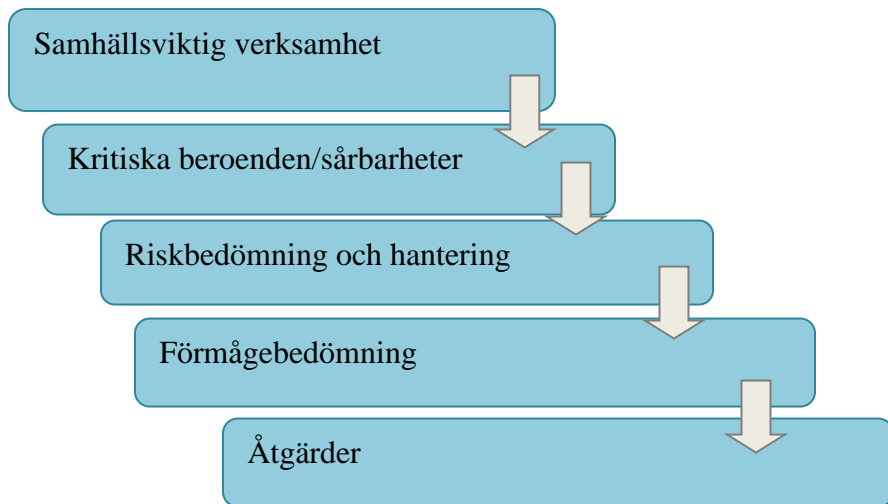

Bild 1: Arbetsprocess för kommunens säkerhetsgrupp.

Geografiskt områdesansvar

Enligt 2 kap. 7 § LEH (2006:544) ska kommunen verka för att olika aktörer i kommunen samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet. Även de krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer ska samordnas, likaså informationen till allmänheten. Kommunen har det geografiska ansvaret inom kommunens geografiska gränser. Enligt *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap* (SKL 18/03101 MSB 2018–09779) ska kommunen:

- Ge aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område möjlighet att samverka i syfte att uppnå samordning av förberedelser inför extraordinära händelser.
- Under en extraordinär händelse kunna stå värd för en inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) på lokal nivå, i syfte att verka för samordning av olika aktörers åtgärder.
- Ta initiativ till att en samlad lägesbild tas fram i samband med en extraordinär händelse.
- Förberedelser inför en extraordinär händelse ske i samverkan med närliggande kommuner och relevanta aktörer utanför det egna geografiska området.
- Säkerställa att Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) kan sändas via anläggningar för utomhusvarning genom att ljudsändare underhålls.

Samverkan inom kommunens geografiska område

Samverkan ska ske med övriga aktörer med samhällsviktiga verksamheter som verkar i kommunen. Kontakten ska ske med personliga träffar eftersom kommunen har relativt få aktörer inom sitt geografiska område.

Inriktnings- och samordningsfunktion (ISF)

Kommunen ska arbeta för att starta upp en lokal ISF. En ISF är en grupp bestående av offentliga, privata och frivilliga aktörer som samordnar insatser, prioriterar behov och hjälps åt på andra sätt vid samhällsstörningar. De behöver enas om vad som ska uppnås och hur tillgängliga resurser ska inriktas. Detta ska skapa en tydlig ansvarsfördelning i det fortsatta arbetet. Målet är att sluta överenskommelser om inriktning och samordning. Kommunen som har det geografiska områdesansvaret på lokal nivå kallar till och är värd för en lokal ISF men alla berörda aktörer kan påtala behovet. Med hänsyn till Arjeplogs kommuns storlek kommer detta arbete inbegripas i ordinarie organisation vid en händelse. De som ingår i krisledningsorganisationen känna till och kunna stå värd för detta.

Följande delar ska arbetas med inom en ISF:

- Kartläggning av vilka samverkansaktörer kommunen ska arbeta med.

- Arbeta in ISF i kommunens planverk.
- Utbilda nyckelpersoner.
- Informera externa aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet inom kommunen.
- Träna och öva under regionala och lokala övningar.
- Löpande dialog med Länsstyrelsen Norrbotten.
- Lär av varandra och av andra.

Samlad lägesbild

Kommunen ska ha rutiner för att kunna lämna en samlad lägesbild vid extraordinära händelser.

Viktigt meddelande till allmänheten (VMA)

Utomhusvarning finns inte i kommunen. VMA delges via Sveriges radio.

Planering

Enligt (SKL 18/03101 MSB 2018–09779) *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap* bör kommunen ta fram och uppdatera vissa planeringar under mandatperioden. Detta rör exempelvis planering för personella och materiella resurser som kommunen behöver för att hantera extraordinära händelser, såsom resursinventering, identifiering av förstärkningsresurser samt planering för mottagande av förstärkningsresurser. Kommunen bör även planera för specifika funktioner, såsom krisstöd. Planering för specifika händelser är också centralt. Det kan handla om värmebölja eller skogsbrand. Utöver detta bör det även finnas kontinuitetsplaner för kommunens samhällsviktiga verksamheter.

Samverkan med närliggande kommuner

Kommunen ska ha rutiner för att samverka med närliggande kommuner.

Prioriterade områden

Följande områden är prioriterade för Arjeplogs kommun under mandatperioden:

- Förbereda trygghetspunkter i de större byarna dit boende kan vända sig för att få stöd och information om händelseutvecklingen vid en extraordinär händelse.
- Framtagande av en drivmedelsplan för kommunen.
- Utveckla samverkan med övriga aktörer inom kommunens geografiska område.
- Utveckla samverkan med närliggande kommuner gällande resurser samt ta fram planer för mottagande av externa resurser.
- Starta upp en lokal ISF.
- Genomföra en årlig utbildning och övning för kommunens krisledningsorganisation.
- Revidera handlingsplaner för extraordinära händelser med utgångspunkt från risk- och sårbarhetsanalysen 2019–2022.
- Ta fram en personalförsörjningsplan för krisledning vid extraordinära händelser.
- Skapa en kommunikationsplan för att underlätta samverkan med externa aktörer.

Åtgärder för att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet

Följande åtgärder ska genomföras av de samhällsviktiga verksamheterna inom kommunen:

- Skapa en risk- och sårbarhetsanalys samt en handlings- och kontinuitetsplan för att minska konsekvenserna vid inträffande extraordinära händelser.
- Genomföra reservkraftsförbättringar för vårdboende och storkök.
- Genomföra reservkraftförsörjning till fjärrvärmeverket för möjlighet att upprätthålla värmeproduktion.

Höjd beredskap

Kommunen ska vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap. Kommunen ska även säkerställa att krisledningen inom kommunen har grundläggande kunskaper om kommunens uppgifter vid höjd beredskap.

Rapportering

Kommunen ska enligt 2 kap. 9 § LEH hålla den myndighet som regeringen bestämmer informerad om vilka åtgärder som vidtagits enligt nämnda kapitel och hur åtgärderna påverkat krisberedskapsläget. Vid en extraordinär händelse i fredstid ska kommunen ge den myndighet som regeringen bestämmer lägesrapporter och information om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt om vidtagna och planerade åtgärder.

Mål för kommunens arbete med rapportering

Kommunen ska ha förmåga att:

- Ge länsstyrelsen en samlad rapport om risker och sårbarheter i kommunen och om de lokala krisberedskapsaktörernas förberedelser inför en extraordinär händelse.
- Ge länsstyrelsen en samlad rapport om läget i kommunen vid en extraordinär händelse.
- Ta emot och dela information med berörda krisberedskapsaktörer med stöd av den teknik och metodik som tillämpas nationellt och regionalt för samverkan och ledning vid samhällsstörningar.

För att uppfylla målen och säkerställa kvalitén i kommunens arbete med rapportering ska utbildning och övning genomföras.

Redovisning av den statliga ersättningen

Enligt 5 kap. 1 § LEH ska kommunen få ersättning av staten för kostnader för förberedande uppgifter som de utför enligt 2 och 3 kap. LEH. Kommunerna kan få ersättning enligt följande fördelningsprinciper:

- **Grundbelopp:** Ersättningen syftar till att hålla en funktion med erforderlig kompetens för samordning av kommunens uppgifter i krisberedskapssystemet.
- **Verksamhetsersättning:** Beloppet ges för genomförande av planering, risk- och sårbarhetsanalys, övning m.m.
- **Ersättning för utomhusvarning:** Kommunen får en årlig ersättning för de ljudsändare som finns i respektive kommun för att finansiera kostnader för drift och underhåll samt för att genomföra kvartalsvisa tester av utrustningen.
- **Rakelsubvention:** Ges i syfte att stimulera kommunernas anslutning till det gemensamma radiokommunikationssystemet Rakel, och därmed öka förmågan till samverkan inom kommunen och mellan kommunen och andra aktörer vid en inträffad händelse. Totalt avsätts 27 miljoner kronor per år för att subventionera kommunernas abonnemangspriser för Rakel under perioden enligt nedan:
 - grundabonnemang i Rakel fastställs till 6 000 kr per år.

- telematikabonnemang för styrning av utomhusvarning (VMA) via Rakel fastställs till 625 kr per år.

Ersättning	Användningsområde
Grundbelopp	Lön till beredskapssamordnare för samordning av kommunens uppgifter i krisberedskaps-systemet.
Verksamhetsersättning	Lön till beredskapssamordnare samt övning och utbildning av krisledningsorganisation
Ersättning för utomhusvarning	Ingen ersättning betalas ut eftersom utomhusvarningssystem inte finns inom Arjeplogs kommun.

Bilaga 1 – Planer och åtgärder

Åtgärd	Ansvarig	Genomförande (tidsperiod)	Kommentar
Förbereda trygghetspunkter i de större byarna i kommunen	Beredskapssamordnare Fastighetschef	2023-2024	Platser skapas för mottagande och som informationscentral
Framtagande av drivmedelsplan	Beredskapssamordnare Samhällsbyggnadschef	2023-2024	Plan för drivmedelsförsörjning till samhällsviktiga funktioner
Utveckla samverkan i det geografiska området	Beredskapssamordnare	2023-2024	Skapa nätverk
Utveckla samverkan med närliggande kommuner	Beredskapssamordnare	2023-2024	Resursinventering, förmåga
Starta upp en inriktnings och samordningsfunktion (ISF)	Beredskapssamordnare Säkerhetsgrupp	2023-2024	Kommunens skyldighet att vara värd för en inriktnings- och samordningsfunktion
Årlig utbildning och övning för hela eller delar av krisledningsorganisationen	Beredskapssamordnare	2023-2024	Utbildning och övningsplan tas fram
Revidera handlingsplaner för extraordinära händelser	Beredskapssamordnare	2023-2024	Ny plan för denna mandatperiod
Revidera personalförsörjningsplan för krisledningsorganisationen	Beredskapssamordnare Säkerhetsgrupp	2023-2024	Revidera personalförsörjningsplan för att säkerställa uthållighet
Planläggning för samhällsviktig verksamhet inom kommunen	Beredskapssamordnare Avdelningschefer	2023-2024	Samhällsviktiga verksamheter ska upprätta egna handlingsplaner för att säkerställa fortsatt förmåga att bedriva verksamhet
Skapa en kommunikationsplan för samverkan med externa aktörer	Beredskapssamordnare Kommunikatör	2023-2024	Kommunikationsvägar Kontaktlistor